

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/154/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216213433
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4216213433.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION a. s., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s. r. o., so sídlom Bratislava, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368 proti žalovanej: B. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., T. XXX/XX, o zaplatenie 1.987,31 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 22. februára 2018 č. k. 10Csp/57/2016-80 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.866,87 eura s vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 169,37 eura a s 5,15% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.866,87 eura od 01. 05. 2016 do zaplatenia, to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 57,29 eura, splatných vždy do 25. dňa každého mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Ďalším výrokom súd žalobu v časti prevyšujúcej sumu 1.866,87 eura, v časti vyčísleného úroku vo výške 327,11 eura, v časti 24,5% úroku ročne od 01. 05. 2016 do zaplatenia, v časti poplatkov vo výške 45,86 eura a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania zamietol. V poradí tretím výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 20,42% náhradu trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 261 ods. 6 písm. d/ a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, 2, § 2, § 9, § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z., § 52 a nasl., § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 11. 08. 2016 si Poštová banka, a. s. ako pôvodný žalobca uplatnila voči žalovanej nárok na zaplatenie sumy vo výške 1.987,31 eura s úrokom vo výške 327,11 eura, s úrokom z omeškania vo výške 1.067,43 eura, s 24,5% úrokom ročne zo sumy 1.987,31 eura od 01. 05. 2016 do zaplatenia, s 5,25% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.987,31 eura od 01. 05. 2016 do zaplatenia, s poplatkami vo výške 45,86 eura a náhradu trov konania. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že 15. 08. 2013 uzavrel so žalovanou Zmluvu o úvere č. 1399783561, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky, Obchodné podmienky pre úver. Na základe zmluvy bol žalovanej zo strany (pôvodného) žalobcu poskytnutý úver vo výške podľa zmluvy, pričom žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach, vo výškach a s lehotou splatnosti podľa zmluvy. Žalovaná splatila svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“ vyhotovenej k 30. 04. 2016. V dôsledku omeškania žalovanej vzniklo pôvodnému žalobcovi v zmysle Obchodných podmienok pre úver právo požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Poštová banka, a. s. ako pôvodný žalobca si toto právo uplatnil na základe výzvy na úhradu dlžnej sumy adresovanej žalovanej. V súlade s Obchodnými

podmienkami vznikla žalovanej povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver pôvodnému žalobcovi úrok, pričom v zmluve je dojednaná sadzba vo výške 24,5% ročne. Dátum začatia úročenia od 01. 05. 2016 je dátum nasledujúci po dni vystavenia listiny Aktuálny stav úveru zo dňa 30. 04. 2016. Poplatky vo výške 45,86 eura sú podrobne špecifikované v Aktuálnom stave úveru a vyplývajú zo Sadzobníka poplatkov. Žalobca za dôkaz označil zmluvu o úvere, obchodné podmienky pre úver, všeobecné obchodné podmienky, listinu Aktuálny stav úveru, výzvu na úhradu dlžnej sumy, sadzobník poplatkov. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, keď v danej veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci. Súd v súlade s § 295 CSP vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu. Napriek tomu, že úverová zmluva je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka, v danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bola žalovaná v postavení spotrebiteľa, keďže z činnosti súdu je známe, že postupca má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov. Je zrejmé, že v danom prípade sa jedná o postupcom vopred pripravenú formulárovú (typovú) úverovú zmluvu, ktorej obsah žalovaná nemala možnosť reálne ovplyvniť. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 129/2010 Z. z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka, s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv, predpisom lex specialis. Súd teda daný vzťah strán sporu posudzoval ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy. Z dokazovania mal súd za preukázané, že medzi postupcom ako veriteľom a žalovanou bola dňa 15. 08. 2013 uzavretá „zmluva o úvere dostupná pôžička“, na základe ktorej postupca poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 2.000 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť 72 mesačnými splátkami po 57,29 eura, splatnými v 25. deň kalendárneho mesiaca, pričom termín splatnosti 1. splátky bol 25. 09. 2013 a konečná splatnosť úveru bola určená na 25. 08. 2019, pri úrokovej sadzbe vo výške 24,50%, pri RPMN 27,44% a priemernej RPMN vo výške 18,84%, so základným súborom poistenia, pri celkovej výške nákladov 1.828,80 eura. Podaním z 11. 07. 2014 postupca vyhlásil pohľadávku zo zmluvy o úvere č. 1399783561 zo dňa 15. 08. 2013 za predčasne splatnú v celom rozsahu s tým, že túto špecifikoval ako dlžnú istinu vo výške 1.987,31 eura, úrok vo výške 327,11 eura, poplatky za upomienky vo výške 39,28 eura a poistné vo výške 6,58 eura, úhrnom vo výške 2.360,28 eura. Súčasne vyzval žalovanú k úhrade vyčíslenej dlžnej sumy do 10 dní od doručenia výzvy. Uvedená výzva bola žalovanej doručená 17. 07. 2014, ako to vyplýva z fotokópie doručky opatrenej podpisom žalovanej. Z aktuálneho stavu úveru vyplýva, že žalovaná na splátky splatné od 25. 09. 2013 do 25. 11. 2013 vrátane uhradila úhrnom sumu vo výške 133,13 eura. Žalovaná ani po vyhlásení predčasnej splatnosti postupcom dňa 11. 07. 2014 ďalšie platby nerealizovala. Pokiaľ v zmluve uzavretej medzi postupcom a žalovanou dňa 15. 08. 2013 nie sú uvedené žiadne poplatky, žalobca s poukazom na § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z. z. nemohol od žalovanej ako spotrebiteľa požadovať poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve, ktorá navyše, podľa textu zmluvy, nemá ani žiadne prílohy. Prílohou úverovej zmluvy nie sú ani VOP žalobcu, ani Obchodné podmienky pre úver, či Sadzobník poplatkov, pričom tieto nie sú ani opatrené podpismi zmluvných strán, a preto nemôžu tvoriť zmluvnú dokumentáciu vzťahu strán sporu. Z uvedeného dôvodu súd nárok žalobcu v časti uplatneného poplatku vo výške 45,86 eura nepovažoval za dôvodný a v tejto časti ho zamietol. Súd mal za to, že veriteľovi žalovanej nevznikol nárok ani na poistné, nakoľko poistenie, tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve „dojednané“, nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poistných zmluvách. Žalobca nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci nielen vznik, ale ani rozsah a podmienky akéhokoľvek poistenia žalovanej a vôbec nepreukázal existenciu poistenia. Z uvedeného dôvodu postupcovi nevznikol nárok na poistné. V danom prípade v písomnom vyhotovení úverovej zmluvy uzavretej zmluvnými stranami dňa 15. 08. 2013 absentuje podstatný údaj o dobe trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy), ale aj údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (§ 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy), čo s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť žalovanou čerpaného úveru. Navyše, v danom prípade, podľa písomného vyhotovenia úverovej zmluvy celkové náklady podľa § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy mali byť vo výške 1.828,80 eura. Pokiaľ žalovanou čerpaný úver bol splatný 72 splátkami po 57,29 eura, celkové náklady spotrebiteľa boli vo výške 2.124,88 eura (72 x 57,29 - 2.000), ale určite nie vo výške 3.828,80 eura, ako je to uvedené v zmluve, v ktorej úplne absentuje povinný údaj o celkovej čiastke (§ 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z.), ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť v zmysle § 2 písm. h/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. S poukazom na § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy má aj absencia údaju o celkovej čiastke za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť žalovanou čerpaného úveru. Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť pri čerpaní úveru vo výške 2.000 eur a pri 72 splátkach po 57,29 eura predstavuje sumu vo výške 4.124,88 eura, kým po pripočítaní

nákladov vo výške uvedenej v úverovej zmluve - 1.828,80 eura - k výške čerpaného úveru - 2.000 eur - by celková čiastka, ktorú by mala žalovaná uhradiť, predstavovala (len) sumu 3.828,80 eura, čo je pri počte splátok a ich výške matematicky vylúčené. Z uvedeného je zrejmé, že pri výpočte RPMN neboli s poukazom na § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. použité celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom v zmysle § 2 písm. g/ citovaného zákona, ale nižšie náklady. Potom veriteľ žalovanej v úverovej zmluve uviedol RPMN v nižšej výške (27,44%) oproti jej skutočnej výške (30,89% - podľa interaktívnej kalkulačky na portáli Ministerstva financií SR, pri 72 splátkach po 57,29 eura mesačne), teda v neprospech spotrebiteľa, ktorého tým uviedol do omylu, keď je známe, že čím nižšia je RPMN, tým je úver lacnejší. Aj z uvedeného dôvodu je úverová zmluva bezúročná a bez poplatkov, s poukazom na § 11 ods. 1 písm. d/ citovaného zákona. Pokiaľ úver čerpaný žalovanou vo výške 2.000 eur je bezúročný a bez poplatkov a žalovaná na takto čerpaný úver uhradila celkom sumu vo výške 133,13 eura, dlh žalovanej na bezúročnom a bezpoplatkovom úvere predstavuje sumu 1.866,87 eura. S poukazom na uvedené súd žalobe vyhovel v časti 1.866,87 eura titulom dlžnej istiny (2.000 - 133,13). V časti dlžnej istiny prevyšujúcej sumu vo výške 1.866,87 eura, ako aj v časti vyčísleného úroku vo výške 327,11 eura, či v časti ďalšieho, 24,5% úroku ročne od 01. 05. 2016 do zaplatenia, súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Z prísudku vo výške 1.866,87 eura vznikol žalobcovi po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie predčasne zosplatneného úveru (10 dní od doručenia oznámenia veriteľa o predčasnom zosplatnení), t. j. od 28. 07. 2014 nárok na úrok z omeškania, a to až do 30. 04. 2016 (žalobcom ohraničené obdobie vyčíslenia) vo výške 169,37 eura (5,15% zo sumy 1.866,87 eur). Súd žalobu zamietol aj v časti prevyšujúcej sumu 169,37 eura vyčísleného úroku z omeškania. Z dlžnej sumy istiny vznikol žalobcovi nárok na ďalší úrok z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., a to o 5 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky. K 28. 07. 2014, žalobcom v žalobe označený začiatok omeškania žalovanej, bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,15%, a tak súd rozhodol o úroku z omeškania, tak ako je to uvedené vo výroku rozsudku a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania žalobu zamietol. V spore bol žalobca len čiastočne úspešný (60,21%), pričom neúspech žalobcu v časti istiny, ale aj v časti 24,5 % úroku - vrátane vyčísleného, či úroku z omeškania a poplatku je úspechom žalovanej (39,79%), ktorý sa odrátava od úspechu žalobcu. S poukazom na § 262 ods. 1 CSP súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že procesne úspešnejšiemu žalobcovi súd priznal 20,42% náhradu trov konania. Lehotu na plnenie súd žalovanej určil v súlade s § 232 ods. 3 CSP, keď žalovanej, vzhľadom na ťaživú sociálnu situáciu, povolil plniť v pravidelných mesačných splátkach, pod hrozbou straty výhody splátok.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, a to v jeho zamietajúcom výroku. Vytkol súdu prvej inštancie, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, a napokon, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že nemal možnosť sa procesne v konaní brániť, keď súd svojím postupom znemožnil jeho účasť na konaní a bez toho, aby ho oboznámil o výsledku posúdenia prejudiciálnej otázky o možnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere, žalobu o zaplatenie peňažnej sumy zamietol.

Súd svojím procesným postupom: 1/ nevyzval žalobcu na vyjadrenie sa k otázke určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti a nepostupoval podľa § 129 CSP, 2/ nevyzval žalobcu ani podľa § 157 CSP, 3/ nevytýčil termín predbežného prejednania sporu podľa § 168 CSP a 4/ nevytýčil termín pojednávania podľa § 177 ods. 1 CSP. Súd týmto svojím postupom absolútne odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a vôbec poznať právne posúdenie veci, s ktorým sa oboznámil až na základe doručeného prekvapivého rozsudku vo veci samej. Takýto postup súdu nie je v súlade so zásadami účelnosti a hospodárnosti konania a nastáva situácia, kedy jedinou možnosťou procesnej obrany žalobcu je právo podať odvolanie, čím sa de facto prenáša úloha súdu prvej inštancie na súd druhej inštancie, čo nie je žiaduce. Pokiaľ sa týka odôvodnenia súdu týkajúceho sa absencie údajov o dobe trvania zmluvy, v tomto poukázal na skutočnosť, že toto tvrdenie súdu je zjavne nepravdivé, doba trvania zmluvy je v zmluve o úvere riadne uvedená, a to v čl. 3, bod 3.1 v kolónke „Počet splátok [v mesiacoch]“, ktorá bola dohodnutá na 72 mesiacov, pričom dátum prvej splátky sa nachádza v kolónke „Dátum prvej platby do“, ktorý bol stanovený na 25. 09. 2013 a termín konečnej splatnosti bol uvedený v kolónke „Dátum konečnej splatnosti úveru“, ktorý bol stanovený

na deň 25. 08. 2019. Pokiaľ sa týka celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, celkovú čiastku úveru tvorí súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom, pričom o tejto skutočnosti bola žalovaná oboznámená v samotnej zmluve v časti 3. Údaj o výške poskytnutého úveru, ako aj celkovej výške nákladov zmluva o úvere obsahuje, pričom takýto výklad súdu je šikanóznym uplatňovaním práva a prílišným formalizmom. Samotné číselné neuvedenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, nemožno sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou zmluvy o úvere, nakoľko celková čiastka úveru je zo zmluvy jednoznačne identifikovateľná banálnym matematickým súčtom výšky poskytnutého úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, ktoré zmluva obsahuje. Zároveň bola žalovaná na uvedenú skutočnosť upozornená priamo v zmluve o úvere pod dojednanými parametrami úveru, čo je zároveň v rozpore s eurokonformným výkladom zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Rovnako tak žalobca nesúhlasí s tvrdením súdu týkajúcim sa skutočnosti, že v zmluve o úvere je uvedený nesprávny údaj o celkovej výške nákladov, ako aj o výške RPMN. Nie je vôbec jasné, na základe akých skutočností súd tvrdí, že údaj o celkovej výške nákladov je nesprávny a zároveň výška RPMN je vypočítaná nesprávne. Z výpočtu RPMN je vidieť, že 71. splátka úveru bola len vo výške 48,78 eura a 72. splátka už bola vo výške 0 eur. Súd si jednoduchým vynásobením určil celkovú výšku nákladov tak, že vynásobil počet mesačných splátok uvedených na úverovej zmluve krát výška mesačnej splátky. Uvedený prepočet však nie je v žiadnom prípade správny. Súd však neprepočítaval celkovú výšku nákladov na základe rozpisu splátok, resp. kalkulačky na výpočet RPMN, pričom ak by tak bol býval spravil, tak by mu vyšla presná suma, nakoľko posledná splátka je v nižšej sume, ako bola mesačná splátka úveru. Žalobca pred poslednou celou splátkou zasiela dlžníkovi informáciu o výške poslednej splátky, čiže ak posledná splátka je výške 48,78 eura, resp. 0 eur, tak žalobca (banka) zašle pred jej splatnosťou žalovanému (dlžníkovi) list, ktorým mu oznámi túto poníženú splátku a zároveň mu oznámi, že sa jedná o poslednú splátku. Uvedené je práve z dôvodu, že bankový systém je nastavený na dobu splácania v rokoch, pričom samotný žalovaný si v žiadosti má možnosť zvoliť výšku úveru, ako aj dobu splácania úveru v rokoch a z dôvodu, že výška mesačnej splátky je zaokrúhľovaná na celé eurá. Ďalej uviedol, že v danom prípade išlo o dobrovoľné poistenie vo forme doplnkovej služby, pričom do celkových nákladov úveru sa s poukazom na ust. § 2 písm. g/ Zákona o spotrebiteľských úveroch nezapočítavajú poplatky za nepovinné poistenie k úveru, tzn. že ak na získanie úveru nebolo poistenie povinné, poplatok za poistenie nemá byť započítaný do celkových nákladov spojených s úverom. Do celkových nákladov sa poplatok za poistenie úveru započíta, len ak je poistenie povinné na získanie úveru, resp. na získanie za ponúkaných podmienok. V prípade zmluvy o úvere uzavretej medzi žalobcom a žalovanou nebol poplatok za poistenie zarátaný do celkových nákladov, nakoľko žalovaná uzavrela zmluvu o poskytnutí doplnkovej služby poistenia úveru, pričom táto nebola podmienkou na získanie úveru alebo získanie za ponúkaných podmienok. Na základe uvedeného je zrejmé, že celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ uhradiť bola vo výške 3.828,78 eura ($70 \times 54 + 48,78 = 3.828,78 - 2.000 = 1.828,78$ eura), nie 4.124,88 eura, ako si to nesprávne ustálil súd. Na základe uvedeného je zrejmé, že celková výška nákladov, ako aj hodnota RPMN bola vypočítaná správne, a preto súd nesprávne rozhodol, keď zmluvu o úvere z vyššie uvedeného dôvodu posúdil ako bezúročnú a bez poplatkov. Podľa právneho názoru žalobcu je predmetné rozhodnutie vo svojom odôvodnení nepreskúmateľné a má za to, že nedostatočným odôvodnením súdneho rozhodnutia porušil súd práva žalobcu vychádzajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ďalej uviedol, že ochrana spotrebiteľa má svoje limity, pričom ochranu spotrebiteľa nemožno ponímať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti. Ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkoľvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alternatívne, aby odvolací súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovanú zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu podané nebolo.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní

veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku, ako i vo výroku o náhrade trov konania je potrebné v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Predmetom konania je žaloba žalobcu doručená súdu prvej inštancie dňa 11. 08. 2016, na základe ktorej sa žalobca domáhal od žalovanej zaplata sumy 1987,31 eura, úrokov vo výške 327,11 eura, úrokov z omeškania vo výške 1067,43 eura, úrokov zo zostatku nesplatennej istiny, t. j. zo sumy 1987,31 eura vo výške 24,5% ročne od 01. 05. 2016 do zaplata, úroku z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 1987,31 eura od 01. 05. 2016 do zaplata, poplatkov vo výške 45,86 eura a náhrady trov konania, a to na tom skutkovom základe, že medzi právnym predchodcom žalobcu (Poštová banka a. s.) a žalovanou bola dňa 15. 08. 2013 uzatvorená Zmluva o úvere, na základe ktorej poskytol veriteľ žalovanej ako dlžníčke peňažné prostriedky (2.000 eur), pričom táto si svoje povinnosti vyplývajúce z uzavretej zmluvy riadne a včas nesplnila.

6. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobe žalobcu, čo do zaplata sumy 1866,87 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 169,37 eura a spolu s 5,15% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.866,87 eura od 01. 05. 2016 do zaplata vyhovel a v časti prevyšujúcej sumu 1.866,87 eura, v časti vyčísleného úroku vo výške 327,11 eura, v časti 24,5% úroku ročne od 01. 05. 2016 do zaplata, v časti poplatkov vo výške 45,86 eura a v časti prevyšujúcej úroky z omeškania žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 20,42%. Predmetom prejednávania odvolacím súdom, vychádzajúc z obsahu podaného odvolania žalobcu, je zamietajúca časť napadnutého rozhodnutia spolu so súvisiacim výrokom o náhrade trov konania.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

8. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04).

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných mu v civilnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje strane sporu realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Civilným sporovým poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

10. Po prejednaní podaného odvolania žalobcu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace základné procesné práva a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku s použitím ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. V prejednávanej veci prvoinštančný súd vo veci rozhodol preskúmaným rozsudkom bez toho, aby vo veci nariadil pojednávanie.

12. Podľa § 297 písm. b/ CSP pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

13. Vychádzajúc z vyššie uvedeného zákonného ustanovenia § 297 písm. b/ CSP je potom zrejmé, že pojednávanie netreba nariaďovať v zásade v takých prípadoch, kde nie je potrebné dokazovanie a kde nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejednať argumenty strán týkajúce sa skutkového, či právneho posúdenia sporu.

14. Podľa § 168 ods. 1 CSP, ak súd nerozhodne inak, nariadi pred prvým pojednávaním predbežné prejednanie sporu.

15. Podľa § 181 ods. 2 CSP po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná, a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

16. Podľa ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku je úlohou súdu prvej inštancie obligatórne určenie sporných a nesporných skutkových tvrdení a obligatórne predbežné právne posúdenie vecí, ktoré sú kľúčovými inštitútmi pre zrýchlenie civilného sporového konania, ako aj prostriedkom na predídenie prekvapivých súdnych rozhodnutí. Súd svoju právnu argumentáciu stručne zhodnotí a zhrnie, na ktoré právne významné rozdielne skutkové tvrdenia strán zameria svoj proces dokazovania. Strany tak majú možnosť reagovať na intencionalitu dokazovania podľa právneho názoru súdu tým, že sa pokúsia tento predbežný právny názor vyvrátiť alebo naopak svojimi substancovanými skutkovými tvrdeniami a dôkazmi žalobu potvrdiť. Účelom je zjednodušiť a zrýchliť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za relevantné a nevenovala sa pozornosť zbytočným skutkovým tvrdeniam, ktoré podľa názoru súdu sú nesporné, alebo pre priebeh pojednávania a samotné rozhodnutie vo veci právne bezvýznamné. Okrem toho, že ide o dôsledné uplatňovanie zásady hospodárnosti konania, má toto ustanovenie za účel aj vyhnúť sa tzv. prekvapivým súdnym rozhodnutiam, keď strany mali pocit, že rozhodnutie vo veci samej a jeho právne odôvodnenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

17. Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces, s takouto argumentáciou žalobcu sa odvolací súd stotožňuje. Z obsahu spisu v danej veci je zrejmé, že súd prvej inštancie považoval nárok žalobcu za dôvodný len čiastočne, keď mal za to, že z dôvodu absencie zákonných náležitostí zmluvy v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je uzavretá zmluva bezúročná a bez poplatkov. V danej veci nedošlo k nariadeniu pojednávania, takže ani nemohlo dôjsť k oboznámeniu strán v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 CSP a žalobca tak nemal možnosť vedieť ani zistiť, či ním prezentované tvrdenia a dôkazy sú pre súd postačujúce, resp. sporné, a tak reagovať na predbežné právne závery súdu. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie, majúc za sporný nárok žalobcu v ním uplatnenom rozsahu, nemôže žalobu zamietnuť bez pojednávania len vyhlásením rozsudku bez toho, že by vec predbežne prejednal alebo vo veci nariadil pojednávanie a následne postupoval v súlade s ustanovením § 181 CSP. Ak by súd predbežne prejednal žalobu, došlo by k vyjasneniu otázok predmetu sporu a jeho právneho posúdenia, resp. otázok dôkazného práva. V prípade nariadenia pojednávania by súd v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 CSP určil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná, ako i by uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. V oboch týchto prípadoch by žalobcovi bolo zrejmé, aké sú predbežné právne závery súdu z hľadiska ním uplatneného nároku na plnenie, na čo by mohol reagovať. Tým, že súd prvej inštancie neumožnil žalobcovi predniesť argumenty týkajúce sa právneho posúdenia sporu z hľadiska predbežných právnych záverov súdu a rozhodol bez nariadenia pojednávania, došlo zo strany súdu k odňatiu práva na spravodlivý proces. Je teda potrebné uviesť, že prvoinštančný súd za daných okolností pochybil, ak vo veci vyhlásil rozsudok bez toho, že by vyslovil (najmä žalobcovi oznámil), ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a ako vec predbežne právne posúdil, bez toho, že by bolo stranám sporu (žalobcovi) zrejmé, že uplatnený nárok súd prvej inštancie považuje za sporný, čím porušil zákonom dané procesné práva žalobcu pre jeho ďalší procesný postup v kontradiktórnom sporovom konaní, najmä nevytvorením mu priestoru na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku. Teda, na rozdiel od súdu prvej inštancie, odvolací súd mal za to, že v danej veci bolo nevyhnutné pred súdom prejednať argumenty strán týkajúce sa právneho posúdenia sporu, čo potom vylučovalo taký procesný postup, aký vo veci zvolil súd prvej inštancie.

18. Vychádzajúc z uvedených skutočností dospel odvolací súd k tomu záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania je potrebné s poukazom na § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

19. I napriek skutočnosti, že odvolanie žalobcu odvolací súd vyhodnotil za opodstatnené, a to z vyššie uvedených dôvodov, je namieste uviesť i to, že argumentácia žalobcu v podanom odvolaní v tom smere, že súd prvej inštancie mal zvoliť postup v zmysle ustanovenia § 129 CSP, resp. postup v zmysle ustanovenia § 157 CSP nie je namieste, keďže na postup ani v zmysle ustanovenia § 129 CSP (doplnenie neúplného podania), ani v zmysle ustanovenia § 157 CSP (vyjadrenia sa strany sporu k postupu a vedeniu konania) nebol v tejto veci daný dôvod.

20. I napriek vyššie uvedenému nesprávnemu postupu súdu prvej inštancie v tomto konaní, považuje odvolací súd za dôvodné uviesť to, že sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že celková výška nákladov je v zmluve uvedená nesprávne, resp. že iný spôsob jej výpočtu ako urobil súd prvej inštancie zo zmluvy nevyplýva. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že počet splátok je 72 a výška splátky je 57,29 eura. Pokiaľ žalobca vychádzal zo splátok, ktoré nemali byť zaplatené v rovnakej výške (57,29 eura), mala táto skutočnosť zo zmluvy a aj zo žaloby vyplývať, pretože v zmluve majú byť uvedené všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, teda aj predpoklady, z ktorých sa dá odvodiť celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť. Žalobca v zmluve neuviedol, že predposledná splátka mala byť v nižšej hodnote ako bola dohodnutá výška splátok a posledná splátka mala byť nulová, preto je potrebné vychádzať z pôvodného údaju o výške splátok a ich počte uvedenom v zmluve o úvere. Odvolací súd tak rovnako ako súd prvej inštancie mal za to, že celková výška nákladov je v zmluve uvedená nesprávne. Skutočnosti, ktoré uvádza žalobca v odvolaní, teda, že žalovaná sa zaviazala splatiť poskytnutý úver v 72 mesačných splátkach, pričom 71. splátka mala byť len vo výške 48,78 eura a 72. splátka mala byť vo výške 0 eur zo zmluvy nevyplýva. Zo zmluvy o úvere je zrejmy len počet splátok 72 a výška mesačnej splátky 57,29 eura, nevyplýva z nej ani to, či je v splátke 57,29 eura už zahrnutý poplatok za poistenie úveru a aká je prípadne jeho výška.

21. S ohľadom na vyššie uvedené odôvodnenie, bude potom povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný, opätovne vec prejednať za stavu dodržania postupu opísaného vyššie, výsledky celého konania náležite zhodnotiť a potom o veci rozhodnúť.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).